

Deze nieuwsbrief gaat over zwerfafval. Zwerfafval is afval dat mensen niet in een afvalbak doen, maar achterlaten op straat, in parken, in de berm of de sloot of in het buitengebied. Het gaat om blikjes, drinkpakjes, verpakkingen van snoep en koek, glas, koffiebekers, peuken, enzovoorts. Maar het kan ook gaan om grote stukken afval, zoals autobanden en plastic kratjes.

VAN HET ZWERFAFVALTEAM

Vervolg praktijkbezoek Hotspots 2021

Op 29 oktober 2021 bezocht het Zwerfafvalteam van Neder-Betuwe verschillende hotspots met zwerfafval. De vrijwilligers van de Zwerfafvalbrigade Kesteren hadden ons hierop attent gemaakt. We bezochten de volgende locaties:

- Eendenvijver Kesteren (lantaarnpaal/afvalbak)
- Beweegtuin en naastgelegen speeltuin en kinderboerderij Kesteren
- Parkeerplaats bushalte De Leede Kesteren
- Recreatiestrand Maneswaard Opheusden

Uit het praktijkbezoek bleek dat er met name bij de Eendenvijver in Kesteren veel opruim- en herstelwerk noodzakelijk is. Ook bij de andere locaties werden verbeterpunten geconstateerd. Team Zwerfafval heeft de problemen en verbeterpunten intern met de betrokken afdelingen besproken, zoals Team Openbare Ruimte.

Foto's van boven naar beneden en van links naar rechts: vernield bankje en een kapotgetrapte prullenbak, een scheve lantaarnpaal, de jongerenhangplek bij de Eendenvijver.

Maneswaard

In het recreatiegebied Maneswaard zijn drie borden 'Supporter van Schoon: Bedankt' geplaatst door Avri. Deze actie is een vervolgactie op het praktijkbezoek aan hotspots in 2021. Er is nog een bord over, dit plaatsen we bij de Waal, waar zomers ook veel wordt gerecreëerd.

Hotspots oproep

Voorbereiding Praktijkbezoek 2022

We zijn bezig met de voorbereiding van het praktijkbezoek 2022. Zijn er ook locaties in Neder-Betuwe waar wij als zwerfafvalteam eens moeten gaan kijken in verband met zwerfafval? We organiseren dan een praktijkbezoek. Vrijwilligers zijn van harte uitgenodigd om met ons mee te gaan.

Meld een hotspot zwerfafval aan waar we moeten gaan kijken!

Geef hotspots door aan ons team via:
duurzaamheid@nederbetuwe.nl.

Terugblik: Bijeenkomst Zwerfafval 12 mei 2022

Op donderdagavond 12 mei 2022 was er een bijeenkomst over zwerfafval. Ongeveer 30 vrijwilligers kwamen naar het Dorpshuis in IJzendoorn. Afvalverwerkingsbedrijf Avri gaf een presentatie. Er was een pubquiz over zwerfafval en de vrijwilligers kwamen met veel goede tips en ideeën. Lees het verslag van de avond.

Wat doen we met de verbeterpunten?

In het Vierluik over zwerfafval werden tijdens de bijeenkomst Zwerfafval goede verbeterpunten genoemd. Welke verbeterpunten hebben we opgepakt?

Besproken met team Openbare Ruimte van gemeente Neder-Betuwe

- Op meerdere plaatsen in het dorp bakken voor zwerfafval plaatsen: **Er zijn tien nieuwe afvalbakken besteld, maar die verdelen we over de hele gemeente.**
- Afvalbakken beter op laten vallen: **Hier komen stickers op van SAMENDETOEKOMST.NL met de appelgroene accentkleur. Waarschijnlijk vallen de afvalbakken dan beter op.**
- De volgende items bespreken we ook nog met team Openbare Ruimte: **hondenpoep, het laten bekeuren van vervuilers door politie en Boa's (maar vaak zijn de vogels al gevlogen), bouwafval in nieuwbouwwijken.**

Actie Schone Waal

- Bij Waaljuten de vereniging uit IJzendoorn een stuk IJzendoorn geven: **Dit kan alleen in het voorjaar, omdat in het najaar het Cito-event bij IJzendoorn plaatsvindt. Dan ruimt men daar in september al goed op en ligt er niet veel meer in oktober.**
- Jutten langs de Rijn in de uiterwaarden: **Hier ligt veel minder troep, dus daarom sturen we daar geen vereniging naartoe bij de Actie Schone Waal.**
- Overlap van gebied bij Waaljuten voorkomen: **Dat proberen we ook.**

Tip voor Hotspots (verenigingen, die afval inzamelen op hotspots)

- Betere verdeling van wijken en gebieden onderling tussen inzamelaars. Overleg over de locatie waar verenigingen zwerfafval gaan ophalen. Wat zijn de regels voor verenigingen? **We zullen extra aandacht besteden aan bovengenoemde punten.**

Materiaal en faciliteiten

- Karretjes om afval in te doen tijdens het rapen: **Bij Blokker heb je al voor € 10 tot € 20 een boodschappenkarretje, dat je kunt ombouwen tot trekkarretje voor zwerfafval. Het karretje moeten de vrijwilligers zelf aanschaffen.**
- Een leuker hesje (met zakken): **We schaffen nu geen nieuwe hesjes aan, eerst maken we de oude hesjes op. Als we nieuwe hesjes bestellen bekijken we de mogelijkheden, maar we letten ook op de prijs. Het staat iedereen vrij een eigen modieuze hesje aan te schaffen. Je kan er maar beter een beetje hip bijlopen, toch? 😊**

Besprekingspunten met Avri

- Afvalbak Hoofdstraat net voor brug Rijn (stond er): **Nieuwe afvalbak plaatsen?**
- Bij plateau bij de Waal vaker afvalbakken legen, bijvoorbeeld ook op zaterdagavond: **Avri gaat niet op zaterdagavond bakken legen, misschien is de vrijdagmiddag bespreekbaar.**
- Samenwerking met omliggende gemeenten, bijvoorbeeld Buren: **Bij Avri werken we al met acht gemeenten samen, dit gebeurt dus al.**
- Dumpingen melden via de 'Buiten Beter App': **Dumpingen liever rechtstreeks melden via www.avri.nl. Bij de 'Buiten Beter App' zitten de Boa's ertussen als doorgeefluik. We bespreken wel met Avri dat het formulier beter vindbaar moet zijn.**

Gemeld bij team Economie van gemeente Neder-Betuwe om te bespreken met bedrijven

- McDonalds omgeving: er is geen afvalbak op de carpoolplaats.
- Plus Kesteren: camera plaatsen om op heterdaad te betrappen bij het verkeerd achterlaten van afval. Ook veel peuken bij bijvoorbeeld de Plus. Jutezakken en ander afval zoals touwtjes voor boompjes bij boomkwekers langs de weg. 25m-regel voor winkels en bedrijven (schoonhouden rond eigen winkel/bedrijf).

Overige tips

- Actie voor buitenlanders die recreëren: **Hier komt geen speciale actie voor.**
- Anders maaien van bermen, vanwege versnippering en gebroken glas: **Eerst het zwerfafval opruimen, voordat er wordt gemaaid. Dit nemen we mee in de opdracht aan het bedrijf dat de bermen voor de gemeente maait.**

Gedragverandering meenemen in de communicatie richting inwoners

- Houding en gedrag. Het normaal vinden om je afval ter plaatse los te laten. Plastic in struiken uiterwaarden na hoogwater. Zwerfafval rapen tijdens de avondvierdaagse.

Agenda

Zaterdag 10 september 2022
Cito-event
IJzendoorn

Opgeven via www.geocaching.com.

Zaterdag 1 oktober 2022
Praktijkbezoek
Hotspots 2022
Meld een hotspot zwerfafval aan en/of geef je op om mee te gaan!

Zaterdag 8 oktober 2022
Actie Schone Waal
Verenigingen ruimen het afval in de uiterwaarden op.

Aanvraagformulier materialen op de website

Je kunt nu eenvoudig materialen aanvragen via www.nederbetuwe.nl, daar hebben we een speciaal formulier voor gemaakt onder 'zwerfafval'.

Geld verdienen met je (sport)vereniging door zwerfafval op te ruimen!

(Sport)verenigingen kunnen extra geld verdienen met het opruimen van zwerfafval. In Neder-Betuwe zijn diverse probleemgebieden waar veel zwerfafval ligt, zogenaamde 'hotspots'. Verenigingen kunnen zich opgeven om een gebied met enkele hotspots om de twee maanden op te ruimen. Als verenigingen zes keer per jaar het zwerfafval in het gebied opruimen, dan krijgen zij € 500,-. Dat is toch mooi meegenomen! Een aantal verenigingen doet al mee.

Opheusden:

Welke vereniging meldt zich aan?

In Opheusden is nog geen (sport)vereniging die hotspots opruimt. Neem contact op via duurzaamheid@nederbetuwe.nl. We bespreken graag de mogelijkheden.

Zwerfafvalacties op scholen in Neder-Betuwe

Het Natuur en Milieu Educatiecentrum (NME) organiseert in opdracht van de gemeente regelmatig zwerfafvalacties op scholen. De acties werden dit jaar in maart tijdens de Week van Nederland Schoon en in september rond de World Clean-Up Day georganiseerd. Dit schooljaar hebben vijf scholen meegedaan aan de zwerfafvalacties.

Bewustwording van zwerfafval en de schade aan de natuur

De lessen over zwerfafval zijn bedoeld om de kinderen aan het denken te zetten over vervuילend gedrag en wat dit doet met de natuur. Bij de opruimactie ontdekken kinderen wat er allemaal ligt, dit bevordert het bewustzijn.

Zwerfafvallessen op school

De zwerfafvallessen van het NME bestaan meestal uit twee onderdelen: een interactieve les op school of op het schoolplein en een zwerfafvalopruimactie rondom de school. De gemeente zorgt voor voldoende materialen voor de zwerfafvalactie, zoals vuilniszakken, handschoenen, veiligheidshesjes en grijpers. De scholen krijgen vooraf een infobox zwerfafval met daarin posters, boekjes en een overzicht van afspraken en veiligheidsregels rondom de opruimactie.

Vijf scholen deden dit (corona-)jaar mee

Dit schooljaar hebben diverse scholen meegedaan aan een zwerfafvalactie. Uit Opheusden hebben de Eben-Haëzerschool, de Rehobothschool en de Hervormde school al meegedaan. Ook Het Kompas en De Wegwijzer uit Kesteren deden mee. Meestal zijn het de leerlingen uit groep 6 of 7 die met de acties meedoen. Dit jaar was het lastiger om de acties te organiseren, omdat veel scholen het door corona extra druk hadden.

Excursie in het buitengebied

De Eben-Haëzerschool deed ook mee met een excursie in het buitengebied. De kinderen vonden dit geweldig. Van zo'n praktijkles van het NME steken ze heel veel op.

Zwerfafvalzakken worden opgehaald door Avri

De gemeente zorgt ervoor dat Avri direct na afloop van de zwerfafvalactie het verzamelde zwerfafval bij de scholen ophaalt. Het is vaak ongelooflijk hoeveel zakken met zwerfafval er dan staan!

OPMERKELIJKE VONDSTEN

Briefje van 50 euro in een patatzak

De vondst: Tijdens de bijeenkomst zwerfafval op 12 mei 2022 noemden de vrijwilligers opmerkelijke vondsten. Eén vrijwilliger vertelde dat hij een afvalzak had gevonden met daarin de resten van een maaltijd van de snackbar met daarin nog een... briefje van 50 euro! Zwerfafval rapen loont! (blijkbaar op diverse manieren...)

Heb jij ook iets opmerkelijks gevonden? Stuur een foto van de vondst en vertel jouw verhaal erbij.

Interview met Dick de Roode

We spreken Dick de Roode, alias Dikkertje Dap, over het CITO-event op 10 september 2022.

Hallo Dick, jij organiseert het CITO-event. Wat is dat voor event?

'CITO is de afkorting voor 'Cache In, Trash Out'. Het gaat over Geo-caching, dit is een wereldwijd spel dat door miljoenen mensen wordt gespeeld. Het is eigenlijk 'schatzoeken voor volwassenen'. Ook in Nederland liggen wel 100.000 schatten of misschien nog meer. Neem een kijkje op www.geocaching.com voor meer informatie.'

Hoe wordt Geo-caching gespeeld?

'Op www.geocaching.com kun je een profiel aanmaken. Je kunt dan zelf naar schatten zoeken, maar ook schatten voor anderen verstoppert. Via de site maak je contact met anderen, er staan geen persoonlijke gegevens op. Iedereen heeft een nick-name, die van mij is 'Dikkertje Dap'. De website en het spel zijn wereldwijd, dus je kunt het spel overal ter wereld spelen. Daardoor is de website in het Engels met veel Engelse termen.

Bij Geo-Caching worden ook events georganiseerd. Een eenvoudig event is een 'Meet & Greet'. Doel van de events is elkaar leren kennen en ervaringen uitwisselen. Of met z'n allen zwerfafval en andere troep opruimen. Soms worden cadeautjes uitgedeeld: bijvoorbeeld een 'woody', dat is een houten muntje. Bij een event krijg je een metalen herinneringsmunten met een code erop. Dit is een TB (Trackable).

Dick de Roode alias Dikkertje Dap.

Een Trackable.

De schatten kun je vinden met behulp van coördinaten. De coördinaten zijn een aanwijzing waar de schat zich bevindt. Je weet dan waar de schat is verstopt, dat kan in de stad zijn of in de natuur. De schat moet opgaan in de omgeving. Hij is gecamoufleerd, je ziet 'm niet direct liggen. Bijvoorbeeld een uitgeholde steen tussen andere stenen. In de schat zit een doosje of een kokertje met een papertje erin. Als je de schat vindt, dan zet je je nick-name, in mijn geval 'Dikkertje Dap' op het papertje. Dat is het bewijs dat je de schat hebt gevonden.

Als je zelf een schat wilt verstoppert, die anderen kunnen zoeken, dan maak je eerst een 'logpagina' aan op de website. Op de logpagina staan de coördinaten van de plek waar je de schat verstopt. Je moet de schat goed verstoppert. Maar aan het verstoppert van schatten zijn wel regels verbonden. De grond, waar je de schat verstopt, is waarschijnlijk van iemand. Je moet toestemming hebben van de eigenaar. De grond is bijvoorbeeld van een boer, dan moet je toestemming aan hem vragen of je de schat op zijn land mag verstoppert. Je kunt gewoon rondvragen wie de eigenaar is. Sommige eigenaren, zoals Rijkswaterstaat (eigenaar van dijken) geven nooit toestemming. Als je een schat hebt verstopt dan checkt een 'reviewer' of dat volgens de regels is gebeurd. Pas dan wordt de logpagina geplaatst op de website.

Je krijgt reacties van anderen als ze jouw schat hebben gevonden op de logpagina. 'Wat goed verstopt' of 'Wat een leuke locatie' of wat ze dan ook maar vinden. Je kunt er kleine 'goodies', kleine presentjes voor de vinder, bij de schat verstoppert. Een schat kan 'likes' krijgen. Het is helemaal een sport om als eerste een net verstopte schat te vinden. Je bent dan een FTF (First-to-find).'

Wie ben jij en wat is jouw rol bij het CITO-event?

'Ik ben Dick de Roode, sociaal wetenschapper met pensioen. Mijn nick-name is dus 'Dikkertje Dap'. Tien jaar geleden ben ik begonnen. Toevallig was ik op zo'n event: een Meet & Greet. In het begin was ik ontzettend fanatiek aan het schatzoeken, inmiddels ben ik veel gematigder. Voor het CITO-event in IJzendoorn ben ik de 'CO', de Cache Owner, ik organiseer het event.'

Waar is het CITO-event in Neder-Betuwe en wat gaat er dan gebeuren?

'Het event is in IJzendoorn op 10 september 2022. We verzamelen bij 'Het Spijker', dit is een plas aan de Waal. Het event is buiten, waar we veel mensen kunnen ontvangen. Eerst is er een Meet & Greet. Er zijn 42 schatten verstopt. Om de schatten te vinden is er een boekje gemaakt, dit krijgen de deelnemers. Het is een soort speurtocht met raadsels, opgaven en brainbrekers om de coördinaten van een schat te vinden. Tegelijkertijd ruimen we de rommel op. Het gaat om het spelletje en het opruimen van zwerfvuil. Bij IJzendoorn wordt de Willemspolder tijdens het event opgeruimd.'

Wie kunnen er meedoen met het Cito-event? Waar opgeven?

'Iedereen kan meedoen, opgeven kan via www.geocaching.com. Nu hebben zich al 138 mensen aangemeld, het event zit al bijna vol.'

Gratis materialen: grijpers, hesjes, afvalzakken, handschoenen, enzovoorts

Aanvraagformulier op:

www.nederbetuwe.nl/zwerfafval

**Vragen over zwerfafval,
de hotspots-aanpak,
schoonmaakacties, enzovoorts:**

Team Duurzaamheid Neder-Betuwe

Gemeentehuis Neder-Betuwe

Burgemeester Lodderstraat 20

4043 KM Opheusden

duurzaamheid@nederbetuwe.nl

☎ 14 0488

Zwerfafvalzakken op laten halen door Avri

Meld dit bij **Andre van Ommeren** van
Avri via AvanOmmeren@avri.nl.

Geef aan: **hoeveel zakken** opgehaald
moeten worden en **de locatie** (aan de
openbare weg), waar je de zakken hebt
neergezet.

De locatie moet goed bereikbaar zijn
voor de ophaalauto van Avri.

Stuur als dat kan een foto mee voor nog
meer duidelijkheid.

De meldingen via de mail worden binnen
twee werkdagen opgelost.

Meldingen openbare ruimte, waaronder illegale stortingen van (zwerf) afval

Tijdens het lopen van routes kom je
natuurlijk van alles tegen. Sommige
zaken horen niet in de openbare ruimte.
Denk aan: vervuiling, afvaldumping,
kapot straatmeubilair, milieuzaken,
dieren en ongedierte, enzovoorts. Deze
zaken kun je melden bij Avri, dan kan
het worden opgelost.

Melden kan via:

www.avri.nl/ik-wil-dit-melden/

Samen werken we aan een schoner Neder-Betuwe!

